

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 „ — „
Negyedévre . 5 „ — „
Egy óra . . 1 „ 70 „
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Konkolyhintés.

Pécs, 1900. augusztus 8.

A függetlenségi és 48-as pártnak a népiélek mélyében lakozó nemzeti aspirációk mellett egyik főerőssége volt mindig a világosan körvonalazott, határozott program s ennek alapján a pártkötelékbe tartozók önzetlen egyetértése, vállvetett munkálkodása.

Ezt az erősséget rombolta le Kossuth Lajos sirba szállása után egyesek személyes torzsalkodása, a melyet nem feszélyezett többé a nemzet apostolának nagy tekintélye s ellenséges táborokra osztotta az azelőtt egységes és osztatlan pártot. Nem a pártprogramban rejlett a bontók, mert az egymásnak hadat üzent táborok vetélkedtek abban, hogy a régi program alapján való állásukat dokumentálják. Tisztán személyi okok szülték a pártszakadást s azért nem is új programról állításában, hanem egymásnak személyi meggyanúsításában nyilvánult az ellenségeskedés.

Ez a testvérharc sokkal inkább megbénította az azelőtt félelmes párt akcióképességét és így sokkal nagyobb szolgálatokat tett a nemzet jogait a hatalom birtokáért elalkuvó gyászmagyarkáknak, hogysem minden igyekezetüket arra ne fordították volna, hogy a függetlenségi párt árnyalatait egymástól elválasztó árkokat mélyítsék és kiszélesítsék s így azok egyesülését eleve lehetetlenné tegyék.

Ennek a törekvésnek egy jellegzetes tünete az a legujabb híresztelés, hogy a függetlenségi pártok egy új programról állításán törik a fejüket s az egyik könyomatos ujság már azt is tudta, hogy a vidék több jelentősebb városában voltak már részint zártkörű, részint nyilvános függetlenségi értekezletek az új program megbeszélése céljából, melyet több helyen már publikáltak is.

Az ilyen híresztelések természetesen arra való, hogy a függetlenségi érzelmű polgárok körében még nagyobb kavargást idézzenek elő s ne csak személyi motívumokkal, hanem sarkalatos programbeli differenciákkal is osszák minél több apró táborra ezt a tözsgyökeres magyar nemzeti pártot s így az oportunisták lovagjai

ne ütközzenek bele a jogföladásnak mind meredekebbé és sikamlósabbá váló lejtőjén abba az áthághatatlan bástyába, a melyet a magyar nemzeti érzületből sarjadzó egységes közjogi ellenzék képvisel.

Hogy az az állítólagos új függetlenségi pártprogram tisztán abból a célból lett koholva, hogy a közjogi ellenzék épen most, mikor a hatvanhetes közjogi berendezés összedölni készül, diszkreditálja nemcsak fölfelé, de minden józanul gondolkozó politikus előtt is, arra nézve elég szolgálunk egy-két szemelvénynyel ebből a csudaszülöttből.

Azt mondja ez az állítólagos „függetlenségi és 48-as“ új program, hogy „követeljük Magyarországot teljes politikai és gazdasági függetlenségét, az Ausztriától való elszakadásnak törvényben kimondásával.“

Ki ne látná itt az ügyetlenül leplezett lólábat kikandikálni? A függetlenségi pártot mindig azzal rágalmazták meg az udvarnál a hatalmukat féltő nagyfejük, hogy ez a párt a pragmatika szankció megdöntésére, az Ausztriától való elszakadásra törekszik. Hasztalan vette fel a közjogi ellenzék már nevébe a 48-as jelzöt, hasztalan iktatta bele programjába a perszonál uniót a kölcsönös védelmi kötelezettséggel: az udvarral elhitették, hogy ez a párt 49-es politikát üz s a detronizáló nyilatkozat alapján áll, a miért egyszer s mindenkorra kormányképtelenné lett nyilvánítva.

Igy érték el a céljukat azok, akik a folyton erősödő függetlenségi párttól féltették a hatalmukat s a nemzetet az elé a dilemma elé állították, hogy vagy örökösen támogassa az ő nemzetrontó politikájukat, vagy pedig „kormányképtelen“ politika mellé állva, veszélyeztesse az alkotmányosságot.

Az idők folyása azonban elkorhasztotta azt a sziklaszilárdnak vélt alapot, amelyen az ő tanításuk szerint Magyarországon a kormányképeség nyugszik, s nagyon közel jutott a leleplezéshez az a hazugság, a mely a közjogi ellenzék programját kormányképtelenné állította; sietnek hát most a függetlenségi pártnak olyan programot szuggerálni, a mely csakugyan magában foglalná a teljes kor-

mányképtelenséget, mert az már csakugyan elképzelhetetlen lenne, hogy a Habsburg-házból származó uralkodó az ország kormányát olyan pártra bizhassa, amely nyiltan az Ausztriától való elszakadást vette föl a programjába.

De hogy nemcsak az uralkodónál te-
gyék lehetetlenné a közjogi ellenzék, hanem ellenségévé tegyenek minden józan hazafit, a ki számot vet a lehetőséggel és nem hajlandó ábrándképek kedvéért felforgatni a létező egész jogrendet, beleszuggerrálták abba az ostobán kiesztelt új programba a főrendiház eltörlését, a választókerületek visszahívási jogát, nemcsak a papi javak elkobzását, de az összes nagyuradalmak kisajátítását s végül az arany bulla alapján a nemzet fegyveres ellenálló jogának visszaállítását az egyesülési, gyülekezési és sajtószabadságot korlátozó rendeletek ellenében.

Igaz, hogy a Béccsel szemben ellenállásra képtelen opportunisták tábora a közjogi ellenzék mindig ábrándok után futkosónak hirdették, de ez a ráfogás csak akkor illenek rá, ha oly gyámoltalan lenne, hogy belemenjen abba a durván faragott csapdába, a melyet számára a fönti új programpontokban fölállítottak.

De hát ebben hasztalan reménykednek, mert megvan a függetlenségi és 48-as pártnak a maga régi programja, a mely meg fog valósulni, mert az idők járása érleli s ezt hiába próbálják megakasztani azzal, hogy arra a programra új nehezékeket igyekeznek függeszteni.

Diákjaink Párisban.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Pécs, 1900. aug. 8.

A párisi nemzetközi diákkongresszusról, melyen a magyarországi diákság is résztvesz s köztük a pécsi jogliceum polgársága Makay István, Tausz Dezső és Cank Nep. János joghallgatók által képviselteti magát, kiküldött tudósítónk ma a következő levelet küldi:

Páris, aug. 5.

Ma délután félkét órakor gyülekeztek a nemzetközi diákkongresszus tagjai a rue des Ecoles-ben, a nemzetközi diákkongresszus palotája előtt.

Minden nemzetbeli diákok saját zászlaik alatt álltak fel és szerénytelenség nélkül mond-

A BÉKA!

Rettenetes nagy SZÖNYEG-RAKTÁRT csoda olcsón vásárolt meg a „BÉKA“-boltos, a melyen mihamarább túladni szándékozik. Raktáron van finom asztali oxmünster-szőnyeg minden nagyságban, nyirt plüss-, velvett- és tapesterie-szőnyeg, ugyanilyen futószőnyeg. — A „Béka“-boltos kéri a tisztelt vevő közönséget, hogy lehetőleg kedden, csütörtökön és pénteken legyen szives őt fölkeresni, mert a többi napokon oly nagy a vevő közönség, hogy lehetetlen kellő nyugodtsággal az óriási raktárt átnézni.

hatom, hogy *mi magyar diákok vagyunk a legegészségesebbek*. Vagy diszmagyarban, vagy frakkban jelentünk meg s a közönségre mindenütt a látható legjobb benyomást gyakoroljuk. Számszerint harmincnyolc vagyunk egész Magyarországból!

A diákkongresszusra a világ minden részéből valami ezernégyszáz, mások szerint négyezer diák gyűlt össze. Legközelebbi levelemben erre vonatkozólag határozottabb értesítést adhatok s a nevezetesebb megjelentek névsorát is jelezni fogom.

Érdekes és kedves epizód történt velünk, magyar diákokkal, mikor ott a gyülekezési helyen rendezett sorokban álltunk a magyar lobogó alatt a szövetségi palota előtt. Ugyanis egyszerre az óriási nézőközönségből kivált négy fiatal úrihölgy, odajöttek hozzánk és zászlónkra egy pompás rózsacsokrot kötöttek. Lelkes éljenzéssel köszöntük e kitüntetést meg és kétszeresen örültünk, mikor megtudtuk, hogy az illetők magyar nők, kik Párisban élnek s így adtak örömeiknek kifejezést, hogy honfitársaikkal találkozhattak. Mikor ott láttak a rózsacsokrot zászlónkon díszíteni, könyeztek a meghatottságtól.

A mikor a nagy sereg diákság rendben elhelyezkedett, megindult a menet négyes sorokban a Sorbonne-ba, mindenütt óriási nézőközönség sorfala között.

Feljegyzésre méltó az a jelenség is, hogy mikor a gyülekezésnél a lengyel diákok elvonultak mellettünk, levették kalapjaikat a magyar zászló előtt és szívélyesen üdvözöltek bennünket, magyarokat. Hatalmas éljenzéssel köszöntük meg a lengyel ifjak eme jóleső tüntetését. A menetben előttünk az angol diákság; utánunk a lengyel, majd az olasz ifjuság jött.

Bevonultunk ekkor a Sorbonne-egyetem dísztermébe, melyet „Amphitheatre de la Sorbonne” névvel tiszteltek meg a franciák. Jött erre az elhelyezkedés a díszteremben s *mi magyarok közvetlen az elnöki emelvény előtt jobbról* három padot foglaltunk el! Majd a zászlókat hozták be utánunk a terembe, óriási tapsvihár között s a zászlótartók az elnöki emelvény mögött félkörben álltak fel.

Első helyen a nemzetközi diákszövetség zászlója áll; jobbra nyomban a magyar zászló díszlik s balra a francia és sorban ezek után a többi.

Egynegyed háromkor Giuliano Toss

(olasz), a nemzetközi diákszövetség elnöke üdvözölte a francia s idegen küldötteket s a kongresszust megnyitotta.

Majd Cor, a francia diákság elnöke, szintén üdvözőlő szavakat intézett a megjelent idegenekhez s utána Ludvig Rezső, a magyar diákság elnöke, a magyar diákok nevében üdvözölte a franciákat s a többi nemzetek diákságát.

A magyar diákok elnökének szavait óriási tapsvihár, lelkes „vivat”, „hoch”, „vive” és „éljen” követte s végül a belga ifjuság elnöke szintén üdvözölte a kongresszust.

Ezek után Cor, a francia diákság elnöke, a francia és az összes diákság nevében a nemzetközi diákszövetség elnökéhez fordulva — mivel az az olasz nemzet tagja — *részvételt fejezte ki Umberto olasz király gyászos halála felett* s szavai után megölelte Giuliano Tosst, az elnököt. Az elnök igaz és nagy meghatottság között csak néhány szóval bírta megköszönni a részvételt s ennek a részvételnél és gyásznak jelül a megnyitó ülést berekesztette.

Tegnap, szombaton este, a vezetők részére adott banketten mar *kifejezésre jutott majd az összes nemzetiségek, de különösen a franciák között a magyarok iránti rokonszenv*. Különbben az összes diákság s általában a franciák is a magyart osztráknak nézik és örülnek, ha kijelentjük hogy magyarok vagyunk és nem osztrákok. Általában nagy a rokonszenv és szeretet irántunk; köznyelven azt mondhatnám, hogy a magyar diákságnak s a magyaroknak nagy az ágiójuk most Párisban.

Ma este tiszteletünkre Sarah Bernhardt színházában díszelőadás volt, melyre páholyjegyeket kaptunk. Az „*isteni Sarah*” saját színházában ma este a közönség ugyiszólván diákokból állott, kik minden helyet elleptek.

Előadásra került Edmond Rostand-nak, a „Cyrano Bergerac” világhírű költőjének a legújabb s még a magyar színházakban nem adott szintén világhírű szindarabja *l'Aiglon*, magyarul a „*Sas-fiók*.” A hatfelvonásos drama Napoleon unokájának, a reichstadti hercegnek a tragédiája, ki az osztrák udvar foglya. A herceget Sarah Bernhardt kreálta, kit minden jelenése után óriási tapsviharral jutalmaztunk. Felvonások közben virágos hulla a színpadra; kocsikra való virágot szórtunk lábai elé. A negyedik felvonás után egy francia diák megköszönte az isteni Sarahnak a küldött jegye-

tattak, éber figyelemmel fontolt meg minden szót, minden intést, mert szerencsétlennek érezte volna magát, ha gyermekei akárcsak parányi adagban is magukba szívták volna a romlott korszellem téves elveit.

Ily nevelés után került az én barátom a „Szeminárium” zárt falai közé, hogy a gondosan szívébe plántált jó nevelés alapzatán felépítvén a tudományok és életszentség csarnokát, mint felszentelt pap menjen ki az élet tengerére boldogulni és boldogítani!

A cél elérésének reményét biztos kilátásba helyezte az a kedv és boldogság, mi szívét, ártatlan lelkét betöltötte, — a biztosnál is jobb alakban mutatta az a szeretet és tisztelet, mely őt úgy előljárói részéről, kik benne a szorgalmas, jól nevelt, példás viseletű és tehetséges ifjút szerették — mint társai részéről, kik a gögtől ment, leereszkedő, mindenben csak jót akaró, nemes szívű jóbarátot szemlélték, bámulták és szerették!

A pár év hamar letűnt s ott állt a testileg és szellemileg érett ifju püspöke előtt, a ki felszentelt kezének fejére tevése és a szent olajjal való kenés közben reá bízta az apostoli küldetést és az arcára nyomott csókban áldásával eresztette ki az élet tengerére!

Az alig huszokétéves ifju alázatos szerénységgel parosult komoly férfiaság és mély tudás kíséretében kezdte meg a reá bízott munkát, mely sikeres is volt kezében, mert dicséret dicséretet ért s míg előljárósága büszke

ket s a diákság hódolatát kifejezvéen előtte, kezét csokolt neki.

Előadás után lampionokat vettünk, körálltunk Sarah kocsiját s éljenzések között, diadalmenetben kísértük lakásáig

Hirek.

Pécs, 1900. aug. 8.

Mi vagyok én?

(Levél.)

Tisztelt Szerkesztő ur!

Harom hete már, hogy a szobát kénytelenítetem őrizni. Hogy beteg vagyok, azt tudom, de hogy a kór neme, avagy neve mi legyen, halavány sejtelmem sem volt.

A napokban meglátogatott egy jó ismerősöm — Ő felsége a király nevében itélkezik valahol Somogyországban — s azt a tanácsot adta, keresnek fel valami speciálistát s rögtön ajánlott is egyet, a kaposvári közkórház megfigyelő osztályának vezetője személyében. No tessék, az én kedves jó ismerősöm jóvoltából most már tudom a kór nemét is, meg nevet is. Magyarán: megbolondultam.

De azért olvasatlan el ne dobja ám, tett őszinte vallomásom után ezen leveletem, mert tetszik tudni, néha a bolond ember is tesz vagy ir valami okos dolgot. Persze, hogy ez a tétel megfordítva is áll.

Minden bolondnak van valami rögeszméje. Egyiknek ez, másiknak az. Én például azt hiszem magamról, hogy tanító vagyok. Pedig dehogy. Minden vagyok inkább, csak tanító nem. Becses nevem ott szerepel ugyan a tanfelügyelő ur törzskönyvében és mégsem vagyok tanító. Azaz, vagyok is, meg nem is.

Ime, mi minden vagyok én

1. Isten kegyelméből és a magam emberségéből tanítója az x—i népiskolának.

2. Az iskolának van széke is. Amolyan eleven szék, valóságos iskolaszék, amely akkor áll hivatása magaslatán, amikor semmit sem tesz. De az iskolaszék tenni is szokott, ha egyebet nem, ülészik és szidja a tanítót. Az ülésen jegyzőkönyvet kell vezetni. Ki vezetné más? Én. Vagyok iskolaszéki jegyző.

3. Herceg Eszterházy egyik ősenek az eszébe jutott a mult században, hogy kedves dolgot cselekszik Istennek, Ha X-en templomot épített. Meg is tette. A templomba persze or-

örmömmel kísérté lépteit, ismerősei s a reá bízottak rajongó szeretettel karolták.

De nem is csuda! Már megjelenése is vonzó volt. Sugar, magas és karcsu termetére oly szépen lapult a szerény fekete talár, hogy ultett bármely aranyos zsinora mente díszén s irigyszemmel nézhetne bármily csinos huszártiszt az egyszerű talárba bujtatott, szép testalkatot. Fejét setét, göndör fürt takarta be, mely mesterkeletlen természetességben omolt alá; a setét szemöldök alatt pedig két ragyogó szem tükrözte lelke nemességét, szíve tisztaságát és jellemét. Arcán örök rózsá nyilott, mely szép összhangban volt a szabályosan felnyitott szájujregbe zárt, gondosan ápolt, fehér fogakkal és örökmosolyu piros ajkkal. Egész külseje vonzó és meglepő volt. A szép külső nem volt azonban hiu takaró! Szép tehetségű, nemes szívűség és valódi jellem bájait oly mértékben érezte, mint a nemesített rózsá vonzó illatát. Tehetségét hamar felfedezték, jellemét csakhamar magasztalták, kedves modorát oly hamar megkedvelték, hogy nemcsak a társaságok nélkülözhetlen alakja lett, hanem vezetője, irányadója lett az egész környéknek és vidéknek.

Nem festem tovább, jellemzi őt e három szó: *szellem, jellem és kellem!* Boldog pár év repült el, ah, de éltünk átka az ő boldogságára is kivetette ravasz hálóját, alávetette a természet követelményének; nemes szívében felkeltett egy eddig ismeretlen vágyat, vonzódást; beplántálta oda a szeretet egy maga-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Az aposztata.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —

Írta: G. Jenő.

Ismertem őt, kebelbarátság fűzött össze vele. Az Úr felkent papja volt. Azok közé tartozott, a kiket a tehetség, a jellem, rendszeret, komolyság és műveltség mindenkiel megszerettetett. Egy hibája volt: nagyon mélyen érző, jó szívvel bírt!

De bemutatom közelebről! Intelligens, köztiszteletben álló család sarjadéka volt. Atyja férfias komolysággal vezette gazdasága ügyeit, emellett azonban nagyban befolyt a megyei ügyek intézésébe is és így mig ő maga világos szemüvegen keresztül látta a dolgok fejlődését, családja tagjait a házában közügyek elintézése címén tartott, gyakori barátságos összejövetelek és az ezeken folytatott különféle nézetcserek révén már kora gyermekkorukban bevezette az intelligens módon való gondolkodásba, viselkedési módba, tárgyalásba, mit gyermekeiktől vasszigorral el is várt, meg is követelt. Anyját három jellemvonás teszi ismerhetővé: mély vallásosság, valódi jellemnagyság és mélyen érző, jó szívű főgondját gyermekeinek kifogástalan nevelési módja képezte; ott ült a szobában akkor is, ha a nevelők, vagy nevelőnők gyermekeiket ok-

gona is került, az orgonához pedig szakasztott úgy kell a kántor, mint teszem a masinához a gépész. A kántor meg ki lett volna, ha nem én.

4. A miniszternek kifogása volt a felekezeti anyakönyvek ellen; csinált belőle államt. Az anyakönyvek vezetéséhez természetesen anyakönyvvezetők kellett. Az én falumban nem akadt más; lettem én.

5. A nemes vármegye a latenyésztés előmozdítására elrendelte a községi faiskolák létesítését. A faiskola kezeléséhez természetesen kezelő is kellett. De hol szerezzek ahhoz értő embert? Itt voltam én; lettem faiskola kezelő, idővel járási faiskola felügyelő.

6. A selyemtenyésztés előmozdítására ismét csak engem szedett elő a lomtárból a tisztelt országos selyemtenyésztési felügyelőség. Azóta viselem a »kukacinspektor« tiszteletreméltó címét.

7. A tűzrendészeti szabályrendeletek végrehajtása mikéntjénél ismét felem fordult a közbizalom. Lettem tűzoltóparancsnok.

8. A községben keletkezett egy olvasókör. Azt persze igazgatni is kellett. S mert az igazgatással semmi díjazás nem jár, engem szemeltek a diszes polcra.

9. A községben tejszövetkezet alakult. Irástudó emberre volt szükség, aki a sok irkafirkát ellássa. A tótum-faktum ismét én lettem.

10. Valamelyik miniszter megharagudott valamiért valami falusi krájlerrra. Kiadta a jelszót: fogyasztási szövetkezetet kellett alakítani. Alakítottunk mi is. És ki lett a fő krájleros? Figaro itt, Figaro ott, Figaro mindenütt. Bizony én lettem.

11. Az országos központi statisztikai hivatal alkalmazottjainak elfogyott a dolga, meg a vagott dohányja. Hogy ezt a sok végzett földesurat el ne kelljen bocsátani, van országos népszékszámítás. Az összehíró-biztosi tisztségre meg alkalmasabb embert lámpással sem találtak volna nálamnál.

12. Az országos közgazdasági viszonyok előmozdítása céljából a magam jól felfogott anyagi érdekeim szemmel tartásával a miniszter kegyesen elrendelte, hogy gyakoroljam és gyakoroltassam a gyógyfüvek, kőrisbogár és pióca-szedést.

Vagyok azonkívül az x-i dalárda karmestere; az erkölcsnemesítő-egylet jegyzője; a mértékletességi egylet jegyzője; a krajcáros egylet könyvelője; a betegsegélyző pénztár

sabb fokát, mely erősebb mindennél, mely rabbá tesz és a mely csak egyetlen pontra néz ő is szeretett! És minő változás rövid idő alatt!

Mi, kik ismertük, kiknek szive előtt tárva állt nemes lelkének minden gondolata, minden érzése, kérdőjelként álltunk s habozva kérdeztük egymástól: mi az ok? mi történetelt?

Az örök vig arc mindig sápadtabbá lett, a beszélő száj elnémult, a nyílt szív begombolkozott, a társaság mindinkább nélkülözni volt kénytelen a már-már nélkülözhetlent . . . elmerengő, magányba zárkozott lett! Csak néha csillant fel benne a régi jó kedv, de ekkor is inkább elkeseredett, vad mulatság volt az, mit a cigány legbusabb zenéje mellett végbevitt, mint valódi jókedv kitörés és így jó barátaira inkább tájon, mint örömteljesen hatott!

Habozva álltam a gondolatnál, mit tegyek? Elmenjek-e hozzá, megkérdezzem-e, mi táj nemes szívének? — hisz általános tapasztalat, ha kipanaszoljuk szívünk keservét, könnyül a teher, könnyebb a szenvedés! Párszor már a kilincsre tettem kezemet, hogy felnyissam az ajtót, — visszatartott valami, én nem tudom . . . tán a tisztelet . . . a barátság . . . a szeretet . . . ah, úgy félttem kopogni ott, hol előttem eddig minden nyitva volt . . . resteltem bemenni a bezárt szentélybe!

Nem, nem mentem be, de, mint jó barát, vele szenvedtem!

kerületi pénzbeszedője; az »Első magyar ált. biztosító-társaság« ügynöke; az x i pincészövetkezet titkárja és sok, sok minden egyéb.

De ezért a tengernyi hivatalos funkció elvégzéseért csak jár valamelyes rekompenzáció? Oh, igen. Sőt egy kis fífkával még vagyont is lehet szerezni. Én például legközelebb egy ötemeletes bérház építésébe fogok. A telket már ki is szemeltem a — holdban.

Már most legyen igazságos bíró tisztelt szerkesztő ur. Tanító vagyok-e én? És ha nem vagyok tanító, avagy az is vagyok, meg az a sok minden egyéb is, a hogy az imént felsoroltam, van-e jogom és okom megbolondulni? Én azt hiszem: igen.

Az én kedves jóakaróimnak, kik az ötemeletes bérház építéséhez való telek megszerzésében oly jóakarólag segítségemre sietnek, hasonló jókat kívánva, vagyok tisztelője

Hegyháti.

Napirend 1900. augusztus 9-én.

Naptár: csütörtök, aug. 9. — Róm. kath: Rómán. — Prot.: Erik. — Görög-kel. (jul. 26.) Pantaleon. — Zsidó: Ab 14. — Nap két 4 óra 49 perckor; nyugszik 7 óra 20 perckor. — Hold két délután 4 óra 20 perckor; nyugszik éjjel 1 óra 40 perckor.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: derült, száraz, meleg idő várható. Közigazgatási bizottsági ülés a városházán d. e. 10 órakor.

— (A király születésnapja.) Hetvenéves lesz királyunk e hó 18-án. Ez alkalmából a vármegye diszközgyűlést tart, melyre ma a következő meghívót adták ki: »Baranyavármegye bizottsági tagjait dicsőségesen uralkodó királyunk: I. Ferenc József 6 császári és apostoli királyi felsége születésének 70-ik évfordulója alkalmából 1900. évi augusztus hó 18-án délelőtti feltizenegy órakor Pécsen, a vármegye gyülestermében tartandó ünnepélyes közgyűlésre tisztelettel meghívom. Kelt Pécsen, 1900. évi augusztus hó 8-án. Dr. Bárdó Fejérváry Imre, főispán. Az ünnepélyes közgyűlés tárgysorozata: Hódoló felirat Ó Felsége a királyhoz.

— (Joggyakornoki kinevezés.) A pécsi kir. ítélőtábla elnöke Ugray László végzett joghallgató, maroshidvégi lakost a pécsi

Magányosan ültem gárson szobám egyhangu csendjében, a pamlagra dülve, cigaretám gomolygó füstjében épen ő róla gondolkoztam. Kopognak. Felnyílik az ajtó s előttem áll a sajnált jó barát feldult, sápadt arccal, beesett szemekkel. Szólni nem tudott, csak oly tájon nézett s midőn üdvözlő szavakkal felé siettem, nyakamba borult és sirt hosszan . . . keservesen!

Hosszu idő mult el, mig felkavart kedélye némileg csillapult s mellém ülve, megragadta kezemet s szólt:

— Barátom, eljöttem, hogy jó baráti szived előtt feltárjam, mi velem történt; eddig hallgattam, mert utvesztőbe tévedtem s a kivézető fonalat hiába kutatták kezeim, ma már tul vagyok mindezen, egy végső határozat véget vetett mindennek . . . határoztam s ezért jöttem, hogy e határozatomról hű baráti szivednek beszámoljak!

Felugrott s esdőleg nézett szemembe, mintha mondani akarta volna: meg léssz lepve, de te, ki ismersz, ne itéj meg! — s így szólt: »Barátom, e szent ruhára méltatlannak érzem magamat, levetem, aposztata vagyok!«

Megremegettem, a talány még fejtörőbb lett, zavaromban nem is tudtam mit makogtam, de ő megértett és folytató:

— Látom a meglepetést, nem csudálom, hisz oly váratlanul talált! De megértesz, csak hallgass végig! Két éve lesz, hogy megláttam egy leánykát, kiben feltaláltam mindazt, mit szellemem vonzó ideává alkotott! Nézd itt a

kir. ítélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

— (A magyar ipar s az igazságügyminiszter.) Darányi Ignác földmívelési miniszter és Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter után, most Ploss Sándor igazságügyminiszter is intézett rendeletet az alája rendelt hatóságokhoz, melyben meghagyja, hogy hivatalos szükségleteik beszerzésénél mindenkor a magyar s a helyi ipar termékeit vegyék figyelembe s az előforduló munkálatoknál a helyi iparos osztályt és helyi munkásokat vegyék igénybe. A rendelet többek közt a következőket tartalmazza: »A munkák csak oly egyének adhatók vállalatba, a ki az illető ipar önálló gyakorlására az ipartörvény értelmében jogosultsággal bír. A mennyiben erről vállalatba adónak tudomása nem lenne, a jogositvány igazolása követelendő. Akárminemű munkák vállalatba adásánál mindenkor ki kell kötni, hogy a vállalkozó a munkáknál csak hazai és pedig helybeli munkásokat alkalmazhat és csakis hazai anyagot használhat fel, illetve a vállalat tárgyait csakis hazai forrásból szerezheti be, a mit kétség esetén kívánatra megtelelően igazolni tartozik. A mennyiben esetleg oly anyagok és tárgyak lennének szállítandók, a melyek hazai forrásokból be nem szerezhetők, a külföldi anyagok és gyártmányok szállítására, illetve beszerzésére az engedélyt kimerítéssel indokolva mindig az igazságügyminiszterrel kell kérni. A munkáknak magánalku mellett leendő kiadása céljából a helybeli, esetleg a környékbeli megbízhatóbb szakiparosok ajánlattételre rövid uton mindenkor felszólítandók s a munkák teljesítésével az bizandó meg, a ki a viszonylag legolcsóbb árak mellett legtöbb biztosítékot nyújt arra, hogy azokat kifogástalanul hajtja végre. Ajánlattévk ajánlataikat szintén rövid uton szóbelileg tehetik meg.«

— (A kereskedelmi miniszter és Zsolnay szobra.) Hegedüs Sándor, kereskedelmi miniszter a Pécsen emelendő Zsolnay szoborra hétszáz koronát engedélyezett.

— (Értekezlet a belügyminiszteriumban.) A még folyó évben létesítendő közigazgatási tanfolyam létesítése tárgyában, holnap, folyó augusztus hó kilencedikén délelőtti kilenc órakor értekezlet tartanak Bu-

kép, mely őt ábrázolja: magas, szép, karcsu testalkat, mely könnyedén és egész eleganciával hordja az ideálisan szép fejet és takarja azt a szívet, mely ma már értem dobog. Nézd csak meg e szép szemeket, varázshatással büvölnék el, ha bele mélyedek, oly beszédesek, oly nyitak, oly mosolygók, hogy nemes lélekre kell következtelnünk. S mily jól áll a szabályos orr, mely alatt ez a kicsi, beszédes száj, csókra termett ajk csalogat, hogy édessegét szüntelenül, mindig élvezzem. Oh, mily érdekes e képen, hogy a fiatal, tiszta arc felett hatalmas gomolyban borul alá a korán őszborult hajcsomó és betakarja a hófehér vállat, nyakat. Vizsgáld csak e parányi kacsókat; óh a gondolat, hogy ezek fogják gondtelt homlokomról a redőket lesimitani, hogy e karok fognak terhes munkám fáradsága után lágy ölelésben édes nyugtot adni, feledtet velem mindent és mindent! És e szép alak egy igazán nemes, valóban művelt és szellemes léleknek lakóháza! Órákig ültem mellette, csacsogó ajka egyre beszélt, beszélt komolyan, beszélt elvont dolgokról, beszélt tréfálódzva . . . beszélt sok mindenről . . . és én hallgattam őt, az órák csak perceknek tűntek fel; beszédje elragadott s felkiáltottam: Szellemsőbb nőt még nem ismertem!

Csuda-e, ha vonzósága mindinkább jobban hatott, hogy látogatásaim mind sűrűbbek lőnek s a vágy, hogy őt bírassam, mindinkább követelőbben jelentkezett?

Egy ízben, elragadtatva bajaitól, könyö-

dapesten a m. kir. belügyminiszteriumban, hol az illető vármegyei törvényhatóságok kiküldöttjei fognak megjelenni. Baranyavármegye részéről Koszits Kamill vármegyei főjegyző vesz részt az értekezleten, melyen Gulner Gyula belügyminiszteri államtitkár fog előkölni. Koszits Kamill vármegyei főjegyző ma délután utazott fel Budapestre.

— **(Uj pénzügyi tanácsos.)** Kelemenfalvy Ternovszky Alajos pénzügyigazgató helyettest a király pénzügyi tanácsossá nevezte ki és ugyanekkor Pécsről a zombori kir. pénzügyigazgatóságához helyezte át. Az államnak egy igen érdemes kincstári főtisztviselőjét érte Ternovszky Alajosban a királyi kitüntetés.

— **(Esküvő.)** Klein Rezső, helybeli divatáru kereskedő, a budapesti dohány-utcai izr imaházban tegnapelőtt tartotta esküvőjét Gansl Etellel, Ludasi Sámuelnek, az »Anker« b. társ. vezérigazgatójának hugával.

— **(Gyűjtés a Szentháromság-szoborra.)** Özv. Kálmándy Lajosné lapunk szerkesztőségéhez három koronát küldött a Szentháromság szobor alapja javára. A tegnapi közölt 5 kor. adománnyal együtt eddigi gyűjtésünk nyolc korona.

— **(Közgyűlés.)** Mint Gyöngyösről írja ottani tudósítónk, a dunántúli ág. h. ev. egyházkerületi ének- és zenepártoló egyesület tegnap délelőtt 11 órakor tartotta Gyöngyösön az evang. iskola épületében ez évi közgyűlését. A közgyűlés előbb az egyesület folyó ügyeit intézte el, majd a tisztikar megújítását eszközölte a beszámoló meghallgatása után.

— **(Katonai áthelyezés.)** A honvédelemügyi miniszter Gidófalvy Béla pécsi 19. honvédegyalozredbeli első osztályu ezredorvost Szegedre helyezte át s a honvédecsapatkórház élére helyezte parancsnok-helyettes minőségben.

— **(A tűzveszedelem inségesei.)** Mindenfelől kiáltó nyomorról hangzik a panasza. Ezen a nyáron is sok pusztulást és nyomort okozott a tűzveszedelem. Most Kozlovármegyéből hívnak fel bennünket, hogy segítsük meg egy ott leégett falu magyar inségeseit. Méra község 50 háza, 100-nál több gazdasági épülete s azokban az összes házi butorok, ingóságok, élelmiszer és takarmány

rögeve kértem, ossza meg velem az életet, szeressen, legyen az enyém és én boldogítani fogom!

Néma intés és hideg modor volt a válaszkérésre!

A ruhára intett, mely testemet fedte s hidegen szolt:

— Csálódtam önben, azt hittem, hogy a barátság és az együtt folytatott szellemes társalgás volt az ok, mely oly közel hozott bennünket és ön hova tévedt?! Nem, tudja meg, én szeretni önt nem fogom, tisztelem, mint barátomat, de ez a határkő! Tovább nem megyünk!

Mig-ezeket mintegy megsértett önért hangján arcomba vágta, tévedező tekintetem egy könnycseppet látott szemében... és én ebből sokat magyaráztam.

Tudtam, ismertem, mily féltékeny jellemére és jó hírnevére, ismertem nőnél kissé feltűnő férfias komolyságát s megmagyaráztam a könny eredetét... ő szeretett épp úgy, mint én őt, de meztagadta önmagát, hogy engem visszatartson minden ballépéstől, ezért tette a haragvót.

Rövid pár nap beigazolta mindezt, midőn újból elragadtatva, majd kis kacsóját felejtette ajkamon, majd pedig hosszú, forró csók után pörölt a kis száj ismét:

— Nem, ön le van kötve... egymásé nem lehetünk!

Barátom, ily helyzetben kinos volt rám az élet; tudtam, éreztem, hogy rajongó sze-

a lángok martalékává lett. 60 családnak közel 400 főnyi tagja van hajlék, élelem és ruházat nélkül.

— **(Bizalom a földművelési miniszternek.)** Somogy megye törvényhatósági bizottsága tegnapelőtt tartott rendes közgyűlésén Somssich Andor, őrgróf Palavicini Ede, Makfalvy Géza, Chernel Gyula, Márffy Emil, Somssich Miklós és Jeszenszky Imre bizottsági tagok indítványára, melyet, Makfalvy Géza hosszabb beszédében indokolt meg, egyhangulag és nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy mivel dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a párisi gazdakongresszuson elmondott s a földművelési érdekek előmozdításának szükségét hangzó beszédeért több oldalról jogtalan és méltatlan támadásoknak volt kitéve, ennél fogva a törvényhatóság rendületlen bizalmát fejezi ki iránta, oly irányu működésében biztosítja őt támogatásáról s a mezőgazdasági érdekek előmozdítása tárgyában kifejtett hatékony tevékenységeért elismerést szavaz neki. A Somogy megyei Gazdasági Egyesület ugyanazon napon tartott közgyűlésén őrgróf Pallavicini Ede indítványára hasonló határozatot hozott.

— **(Robbanások a cséplőgépben.)** Döbröközön Szikra József, dombovári lakos, gőzcséplőgéppel csépltetett. Egyik reggel a minap, mikor munkához akartak fogni, a gazda megvizsgálta a cséplőgépet és benne egy revolvertöltényt, továbbá egy puska-töltényt talált egy puskaaggyal együtt. Ha a gép működésbe jött volna, ezek a robbanószerek bizonyára véres balesetet okoztak volna. Az eddig még ismeretlen tettest bizonyára a boszu vezette, mikor a veszedelmes anyagokat a cséplőgépbe rejtette. Most nyomozzák, hogy ki volt a véres boszúra vágyó tettes?!

— **(Meggúrt ember.)** Horváth József, sződöny-pusztai lakos, szóvitába elegyedt Kopácson Tomics József, ottani lakossal. A vita hevében azután Tomics kést rántott elő és Horváthnak oldalába szúrta. A meggúrt ember összeesett és úgy vitték haza kocsin. A késelő Tomics ellen a bíróságnál megtették a feljelentést.

— **(Gyár-utca 8. szám.)** Régen nem zengett már róla az ének. Holnapután (pénteken) lesz a közegészségügyi bizottság

ülése, ajánljuk tehát e bizottság figyelmébe a gyár-utca 8. számot, mert a közegészségügyi bizottság kötelessége — ha már Vaszary Gyula főkapitány megtűri ezt a tarthatatlan állapotot — hogy gondoskodjék a gyár-utca 8. számból kiáradó, az egész utcát, sőt a Ferenciek utcájának kis térségét is ellepő, közegészségellenes sajt-bűz megszüntetéséről. Nem mi mondjuk, hanem egy városi alkalmazott szolt nekünk, hogy milyen bűz van mindig a gyár-utcában s meg is mutatta a jegyzeteit, hová beirta: „gyár-utca 8. szám bűdös“. Ezt azon hiszemben írta fel, hogy majd ha jelentést tesz róla a rendőrségen, hát gondoskodnak a megszüntetéséről. Persze, ő nem tudja azt, hogy a mit nem akarnak a torony alatt, nem is tesznek ellene, ha százszor sérti is a közérdeket. Mi azonban a közérdeket képviseljük. És addig harcolunk, míg vagy elégtételt nyer a megsértett közérdek.

— **(Meggégett sertések.)** Felső-Pélypusztán tűz volt a minap. Muth Péter, ottani lakos gazdasági épülete gyulladt ki s le éggett a mellette levő sertésóllal együtt. Az óllban benuvult öt darab hizó sertés is, melyeket nem bírtak idejekorán kiengedni s a tető rájuk zuhanván, mind az öt sertés bennégett a tűzben, a mi hogy miből keletkezett, eddig a vizsgálatnak nem sikerült kipuhatolnia.

— **(Kártérítés lovakért.)** Régi s mondhatni állategészségügyi és közgazdasági szempontból nem csekély fontosságú hatósági tény az, hogy a takonykórba és egyéb járványos betegségbe esett lovakat agyonbunkóztatják. Természetes azonban, hogy ez a hatósági intézkedés nem csekély károkat okoz a gazdáknak, kik kártérítési igény nélkül voltak kénytelenek eltérni a lovak elpusztítását. Több község lakossága ennél fogva a közelmúltban kérvényt intézett úgy a földművelésügyi, mint a belügyminiszterhez, hogy a hatóságilag elpusztított lovakért némi kárpótlásban részesítsenek. Ennek folytán a m. kir. belügyi-

relmem viszonzva van, hogy szívünk egybe van fűzve és mégis... mégis csak a gondolat: oly közel és mégis oly távol.

Kinos végődésem már-már elviselhetetlenül üldözött, mig végre egy gondolat kimentett; leszámoltam magammal, leszámoltam lelkiismeretem szavával, elhatároztam, hogy elhagyom e ruhát, élek, mint világi ember, bármily szerény állásban, de őt nőmmé teszem.

Tervem, midőn vele közöltem, helyeslő választ nyert s most itt vagyok nálad, lelepleztem mindent, itélj, de egyszersmind vedd bucsumat is, megyek az utamon, hogy a célt felleljem.

... Végig hallgattam s a beszéd alatt betekinttem előttem újból felnyit, nemes szívébe mélyen, egészen.

Tudtam — hisz ismertem erős jellemét — hogy minden szó felesleges, lebeszélni, eltéríteni a kitűzött céltől nem tudom, mégis felemeltem szavamat és beszéltem:

— Köszönöm bizalmadat, de épp e bizalom bátorít fel bizalomra. — Óh barátom, én csak sajnálni tudlak, eltévedtél, a lelki, mit benned csak csudálni tudtunk, letűnt, a férfias komolyság elmúlt, gyenge báb lettél! Gondold meg, minő a lépés, mit tenni szándékozol?! Megtörni esküdet, sárba tiporni a szentséget, mely eltörölhetetlenül sziveden, lelkeden csüng, félretenni hitet, reményt, megbotrátkoztatni ezeket és ezeket mulandó, pár évi, képzelet boldogságért! Nem, te azt nem teheted, jellemtelen lenni te nem tudsz,

vesd el — óh esdve kérlek — e gondolatot, menj messze, messze innét, felejts mindent, az idő gyógyít! Mint leghűbb barátod kérlek erre, tudom, hogy faj, de javadat akarom, hallgass meg és lépj vissza, mig az örvény magába nem temet! Rövid volt a válasz:

— Határoztam, leszámoltam mindennel, inkább leszek becsületes, vétkes ember, mint becsútlan képmutató, megyek hát az uton tovább, Isten veletek!

Nyakamba borult és elváltunk. Rövid idő múlva egyik vidéki lapban olvastam:

»N. N. tanár házasságra lépett N. N. hajadonnal.«

Évek multak el, felkerestem. Boldog öröm fogadott, meglegedettséggel párosult boldogság féskét találtam.

Négy szebbnél-szebb gyermek csintalan lármája volt a tus barátom szavára, midőn boldog nejét átölelve, egy forró csók után így szolt:

— Mindenki elítél, lenéz, lépten nyomon hallom a szót: „aposztata“! — de én boldog vagyok, mi boldogok vagyunk.

— Ugy legyen — válaszolam, de azóta sokszor elgondolom, igaz-e, hogy ők boldogok? Lehet-e az, hogy a lelkiismeret mardosó szava elnémul? — Vigasztalódom a gondolattal: Tán Isten sem baragszik reá, hisz könnyebben megbocsáthat annak, ki eltévedt, mint olyannak, a ki tetteivel szent hivatását blamája s tán még az oltárnál is hazudik.

niszter a földmivelésügyi miniszterrel egyetértőleg leiratot intézett valamennyi törvényhatósághoz, melyben felhívja őket, hogy a kárterítés lehetőségének módozatára nézve tegyenek előterjesztést.

— **(Szerencsétlenség az országton.)** A püspökbogádi országuton a napokban oly végzetes szerencsétlenség történt, melynek alkalmasint emberélet esik áldozataul. Az történt ugyanis, hogy *Freuder József* püspökbogádi gazdálkodó kocsijával az országuton hajtatott végig, midőn lovai hirtelen, eddig ismeretlen okból megbokrosodtak és elragadták a kocsit. *Freuder Józsefet*, ki minden áron meg akarta fékezni a nekivadult állatokat, gyepőlőszárnál fogva lerántották a bakról s a gazda olyan szerencsétlenül esett a lovak közé, hogy lába a kantárszárban megakadt s a lovak magukkal vonszolták. Körülbelül tíz percig tartott ez a borzalmas utazás, míg egy szembejövő kocsin lévő embereknek sikerült a megbokrosodott lovakat megfékezni és *Freuder Józsefet* kínos helyzetéből kiszabadítani. A gazdát eszméletlen állapotban szállították lakására, hol ápolják. Az orvosi vélemény szerint a szerencsétlen ember oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy életbenmaradásához keves a remény.

— **(Biciklista táviratkihordók.)** Kétségtelenül jóval meggyorsítja a táviratok kézbesítését az a körülmény, hogy némely postaigazgatóság táviratkihordóinak engedélyezte azt, hogy a kézbesítést kerékpáron végezzék. S így különösen a kereskedő világ, melynél fontos kérdést képez a táviratok kézbesítése, hálát mondhat a kereskedelmi miniszternek egyik legújabb intézkedéseért, a mennyiben a miniszter — hir szerint — a

jövőben nemcsak engedélyezi a kerékpáron való táviratkihordást, hanem egyszerűen elrendelni szándékozik, hogy a kézbesítés gyorsabb menetére tekintettel, kizárólag kerékpározó táviratkihordók teljesítsék a szolgálatot. Természetes, hogy ez csak tervezet még, mely lényegében ezt a kérdést úgy sem fejtí meg, mert a teli hónapok alatt úgy is lehetetlen a kerékpározás, de ha mégis életbe tudják lépíteni ezt a tervet — mely tagadhatatlanul célszerű — úgy meg lesz legalább az a hasznunk, hogy az év legnagyobb részében sokkal gyorsabb lesz a táviratkézbesítés mint ennek előtte volt.

— **(Állat az emberben.)** A Zola-féle regények undorító meséjét megismételi néha egy-egy emberi voltáról megfélekedett egyén. nemcsak a faluhelyeken, de a városban is. Ma példaul történt egy ilyen eset Pécsen is, meg a Bogaras-pusztán is. *Bergán István*, záderi lakos ugyanis bejövén Pécsre, a „*Mátyás Király*” fogadjában szállt meg kocsijával. Kifencéves kisleánya ott volt egyedül a kocsi körül, mikor egy ember lépett hozzá, beszélgetésbe elegyedett vele s elhívta magával, hogy cukrot vesz neki. A leány elment s mikor a cukrot megkapta, az illető tovább csalta, ki a vasut melletti rétre és ott meggyalázta. A bűnös cselekedetnek azonban nyomara jöttek s az emberi voltáról megfélekedett tettelet letartóztatták, kinek nevét csak azért nem közöljük, mert nem akarjuk, hogy szégyent hozzon arra a társadalmi osztályra, melynek a tagja. Bogaras-pusztán pedig egy

pincehelyi illetőségű csavargó vetemedett hasonló aljas merényletre egy négyéves kisleány ellen; azonban a leány anyja, *Fata Jánosné*, még idejében meghallotta a leányka segélykiáltásait s megszabadította az emberi állat kezei közül. Ezt a merényletet is letartóztatták.

— **(Új szerzetesek a Ferencrendben.)** A nagyrészt üressé vált Ferencrendi kolostorokba most új szerzeteseket telepítenek, a kik alávetik magukat a megszigorított szabályoknak. Az új szerzetesek elhelyezésének megállapítására augusztus 22-én Ferencrendi nagygyűlés lesz Pozsonyban, a melyen megteszik az intézkedéseket az új szabályok életbeléptetésére is. Az új szigorított szabályok nem tiltják el a Szent Ferenc napján és a Portiuncula ünnepen szokásos nyilvános lakomákat. Ezen a Ferencrendi nagygyűlésen érdekes meglepetések várhatók. A Ferencrend tagjainak jelentékeny része nem fogadja el a változásokat. Újabb tömeges kilépésekre lehet kilátás.

— **(Garázdálkodó legények.)** Szakály községben a minap nagy rémületet okozott négy falusi legény, kik részeg fővel, nyitott zsebkékekkel felfegyverkezve, faluhosszat garázdálkodtak s két házba is betörték s mindenkit leszurással fenyegettek, míg meg tudták őket fékezni. Így berontottak először *Nikolics Tamás* házába és ott bevették az ablakokat s megakarták késelni a háznépet. Azután özv. *Hörnyéki Ferenc* néhez mentek s ott fenyegették a háznépet agyonszurással. Itt a községi rendőrök végre meg birták őket fékezni s átadták büntetés végett a bíróságnak.

— **(Meglopott vándorlólegény.)** Keserves panaszra fakadt a napokban az ócsárdi községi előjáróság előtt egy szegény

Madárposta.

Repülj, repülj kis fehér galambom
Erdőn-mezőn, hegyen-völgyön át
Ott, hol szebb a nefelejts a hanton,
Ott, hol édesebb dallam kél a lanton;
Ott lelsz boldog, édes jó hazát!

Repülj messze, messze földön rejlő
Zöld virányon épült házikóba
Ott, hol rózsás, lengedező szellő
Fú a kicsiny ezüstpatak mellől;
Oda nézz le nyáron hébe-hóba.

Repülj oda, tavasz lány lehével,
Üdvözöld ott azt a kis leánykát.
Csókold piros ajkát égő hével
Havas nyakát simogasd meg szépen
S énekeld el neki kedvenc dalát.

S hogyha hull a levél le a fákról
Repülj vissza hozzám, kis galambom
S mond meg szépen, vaj, mit üzent nekem
Lakodalmunk vajjon mikor leszén
S mikor zengek boldogabb dalt e lanton!

A. D.

Irta: TURGENYEV IVAN.

53

ben maradt. De én csakhamar odahagytam mindnyájokat s noha most gyakran azt sem tudom, hogyan kerítsek magamnak egy falat kenyeret, de legalább nyugodt a lelkiismeretem! Talán kérdezni fogja ön: miért hagytam oda *Nikolajeffet*? Én erre szent esküvel tettem fogadást.

Végül még egy nagyon fontos kérésem is van! Ha ön még emlékezik kis barátomjére, *Emiliára* — kérem, ne úgy gondoljon ő rá, mint aljas lelkű gonosztevőre! Az örök Isten látja lelkemet! Léha, könnyelmű nő vagyok, de nem rosszlelkű. Én örökké fogom önt szeretni és sohasem feledem, egyetlen *Florestanom*; s önnek minden szépet és jót kívánok e földön.

Nem tudom, vajjon kezébe jut-e önnek e levelem; de ha csakugyan megkapja ezt, írja meg nekem pár sorban, hogy tudhassam! Az által nagyon boldoggá tenne ön, tántoríthatatlanul hű

Emiliáját.

Utóirat. Irjon nekem F. B. cim alatt, poste restante, Boroszló, Sléziában.

Utóirat után. Németül irtam önnek; másképen nem tudtam érzelmeimet kifejezni, de ön irhat oroszul is.

XXVIII.

— Nos, aztán válaszolt ön annak a leánynak? — kérdeztük *Wassiljevics Kusmát*.

— Szándékom volt . . . nem egyszer akartam. De miképen irtam volna neki? Németül én nem tudtam s oroszul . . . Ugyan ki fordította volna át neki a leveleimet? Így aztán csak felhagytam vele.

Hild Antal nevű vándorlólegény. Az volt a panasza szegénynek, hogy míg ő az ország-
uton a gyaloglás fáradalmait kipihenve elaludt,
addig valaki ellopta összes vagyonát kitevő
csomagját, úgy, hogy a szegény legény nem
folytathatja utát, ha csak lopni vagy éhen
pusztulni nem akar. Hild Antal panasza foly-
tán megindították a nyomozást a valóban ke-
gyetlen tolvaj ellen, őt magát pedig alkalmá-
sint visszatoloncolják hazájába, Boroszlóba.

— (**A Zsolnay-szoborra**) a pécsi
kereskedelmi- és iparkamarához érkezett adom-
mányokról XI. kimutatás: A X. kimutatás
összege 1162 kor 56 fill. Budapesti kereske-
delmi- és iparkamara 100 kor. Miskolci ke-
reskedelmi- és iparkamara 50 kor. Karán-
sebesi ipartestület gyűjtése 4 korona 30 fill.
Összesen 1316 kor 86 fillér.

— (**Beteljesült álom**) **Altmann**
Henrik, fiatal jendői gazdaember a mezőn déli
pihenésre ledőlt egy buzakazal tövébe. És el-
aludván, azt álmodta, hogy a kazal ég felette.
Az ijesztő alomból egyszerre felriadt s ekkor
rémülve látta, hogy álma beteljesült. A kazal
csakugyan lángban állott s mire a mezőn
dolgozó munkások összeszaladtak s oltani kezd-
ték, már nem lehetett belőle semmit megmen-
teni. A tűz úgy keletkezett, hogy a kazal tö-
vében alvó gazda zsebéből kihullott gyufát a
nap forró melege meggyújtotta s ettől lángot
fogott a kazal és le is égett.

— (**Pálinka.**) A kínaiakat az angolok
ópiummal akarták kipusztítani. Nem kisebb
mérég ennél a pálinka. Rombolja a szerve-
zetet, rontja az erkölcsöket. Pusztulás, züllés

a pálinka ivó sorsa, ámde a pálinkától nagy
hasznót huz a financia, e miatt türik, e miatt
szemet hunynak az alsóbb osztály ezen álta-
lános mérgezése fölött. Ámde a pálinkás ge-
berduszlovagok az utcán garázdálkodnak, sze-
mérmetlenkednek is, ezt már a rendőrségnek
meg kell akadályozni. Most két panaszt vettünk,
mindkettő a pálinkásokot vádolja. Az egyik
eset a Mór-utcában történt. Ott egy pálinkásfe-
jű rapszamos egy tisztos polgár-asszonyra
vetelte magát és az esernyőt kiütötte a ke-
zéből. Brutáliskodott. A másik pálinkától mér-
gezett reggel a kaszárnya utcában követett el
botrányt.

— (**Meglopott tanító.**) Harkányban
Kincsey Endre, ottani tanító lakásában tolvaj
járt. A tolvaj azonban nem vitt el mást, mint
a tanító kerékpárját. Mire a lopást a káros
észrevette, már a tolvaj a biciklin elkereke-
zett biztosabb tájakra. Eddig még nem is
került meg se a tolvaj, se a bicikli.

— (**Aki részletekben lop.**) **Molnár**
István lacsuki lakos már huzamosabb idő óta
észrevette, hogy padlásáról valaki rennszeresen
lopja a szénát és takarmányt, de eddig nem
volt képes a tolvaj kiletét felfedezni. Végre is
megunta ezt a részletekben való tolvajlást s
jelentést tett az esetről a községi elöljáróság-
nak, mely a panaszos kérelme folytán az éj-
jeli őrt rendelte ki a gazda házához, hogy vi-
gyázzon a szénára. Nem sokáig kellett az éj-
jeli őrnök várni, mert már az első éjjelen
megjelent a tolvaj, kit — midőn távozni akart
— az éjjeli őr nyakoncipett. A tolvaj **Herz**
József, Molnár Istvánnak egyik kocsisa, ki oly
rafinériával végezte a lopást, hogy összegyű-
jtötte a részletekben összelopkodott takarmányt,
eztán mint vásároltat, újra eladta a gazdájá-
nak. A tolvaj ellen megtették a feljelentést a
bírósnál.

— (**Gyermek a buzaföldön.**)
A »Csokoláde« csárda körüli buzaföldeken
napokban a hatóság emberei egy hat éves kis
fiút találtak, ki csendes pityergéssel ült az ut-
szélén és várta a jó szerencsét, jobban mondva
azt, míg valaki észreveszi. A kis fiút **Mari-
csák** Jozsefnek hívják és egy üszögi embernek
a fia. Maricsák Jóska a napokban kint járt
apjával a csárdánál s míg az bement, hogy
kipihenje az ut fáradalmait, a gyerek elcsa-
tangolt a buzaföldeken. Apja — ki úgy látszik
nem nagy gondot fordít gyermekére — mikor
dolgát elvégezte, szépen fölült a kocsira és
elhajtatott, a gyermek pedig ott maradt. A kis
fiút hazaszállították szüleihez, kik ellen a gon-
datlanság miatt megtették a feljelentést.

Törvénykezés

§ **Elnapolt főtárgyalás.** Még két évvel
ezelőtt őszkor történt, hogy a **Präger** és **Stei-
ner**-féle pécsi parketta gyár egy munkása,
Németh György, munkaközben szerencsétlenül
járt, amennyiben a gép elkapta a balkezét s
csuklóban elszakította. A súlyosan sérült mun-
kás ügyében a rendőrség vizsgálatot indított,
melynek befejeztével az összes iratokat további
eljárás végett áttette a pécsi kir. törvényszékhez
mint büntető bírósághoz, hol gondatlanságból
okozott súlyos testi sértés vétsége miatt indí-
tottak pört a parkettagyáros cég, **Präger** János
és **Steiner** Samu ellen. Mára volt kitűzve a
pécsi kir. törvényszék mint büntetőbírósnál
ez ügy főtárgyalása, mely azonban — tekintve,
hogy a gyárnak koronatanuként beidézett mun-
katfelügyelője, **Povárni** Ferenc nem jelent meg
— egy újabb kitűzendő határnapig elnapol-
tatott.

S mindig, a hányszor csak bevégezte Wassiljevics
Kusma a történetét, mélyen fölshajtott, fejét csóválta s
így szólt: »Hja, ilyen a fiatalság!«

S ha a hallgatók közt új ember volt, a ki először
hallotta hires történetét, megfogta annak a kezét, kop-
onyájára helyezte azt s megtapogattatta a forradást.

Valóban, iszonyu seb lehetett: a forradás egyik
fületől a másikig ért.

V É G E.

Lemondás.

*Gyermekkorom édenén a képzelet
Magasra szállt s hordott édes álmokon;
Boldog voltam s hogy ez mindig így lehet,
»Azt gondoltam, azt hittem én egykoron«.*

*Eltűnt e kor, éltem gondtalan kora,
Vihartenger boritá be csónakom,
Erőm gyengült; vigaszom csak az vala:
»Hogy a zúgó vihar után megnyugszom«.*

*Tűnt a vihar s elhuzódott a hullám,
Csendben ringott part felé a kis sajká;
Örömtelten — mit sem sejtve — kiáltám:
»Eltűnt a szél, el a vihar, mind, sorba«.*

*Csalódás volt! Ujra vihar ébredett,
Kis sajkámat ez is vele sodorta;
Tűnhet a szél s hozhat újabb felleget:
»De szívemnek nincs nyugta, csak a sirba!«*

Unatyinszky Leona.

Séta a világ körül.

Pécs, 1900. augusztus 8.

A tea és az örültségi statisztika. Angliában eddig megdönthetetlen tapasztalatnak itelték, hogy a téboly terjedésének az alkohol mértéktelen élvezése az oka. Most azonban a skót statisztikai hivatal nyilvánvalónak jelenti ki, hogy a téboly terjedése a mértéktelen teavásznak tulajdonítható, főként Skóciában, ahol kivált a nők tömegtelen teát fogyasztanak. A statisztikai hivatal jelentése beszámol arról a tényről, hogy a skót anyák, a kik nagyon kényelmes természetű anyák, erősítő táplálék helyett teával, megkenyerrel tömnek meg gyermekeik gyomrát. Ennek a táplálkozásnak következtében azután, hogy azok a gyermekek mind szűkvérűek. Az agyuk is gyöngye s mire fölcseperednek, az örültség csirái kifejlődnek bennük. A tea káros hatását másutt is sokszor tapasztalták. A legizgatottabb italok egyike és szajtságos, minő könnyelmű módon bannak vele az emberek. Ha napjainkban sok az ideges ember, nem kicsi a része ebben annak a körülménynek, hogy mértéktelenül élvezik mindenféle a teát.

Mennyit ér egy asszony? Erről a kérdéstről elágaznak a vélemények. Vannak, a kik állítolag a „fél világért” sem adnák oda az asszonyt, sőt olyan szerelmesek is vannak, a kik a „világ minden kincséért” sem válnának meg az imádott lénytől. A szabad Amerika praktikus lakói és józan szerelmesei azonban sokkal könnyebben fogják fel ezt a kérdést. Erről szól a következő érdekes történet is, melyet amerikai lapokban is olvastunk:

Montana állam Stockett bányavárosában esküvőre gyűlt a násznép. Schmidt Kristóf akarta esküvőjét tartani Meyer Hannával, a ki egyenest Ausztriából jött, hogy Schmidtnek legyen belőle. De a mit nem tudott megrontani a hosszú utat, megrontotta a vőlegény tanúja, Kunz József. Ez utóbbi ugyanis annyira megtetszett a menyas-zonynak, hogy, mikor már az oltár előtt álltak, egyszerre csak kijelentette, hogy nem szereti eléggé Schmidtet és inkább lenne Kunz felesége. A két vetélytárs józan gondolkozású, századvégi férfiú: nem rántottak revolvert, hanem félrehúzódtak s elkezdtek alkudni. Kunz végre is hatvanöt dollárt fizetett Schmidtnek a menyasszony átengedéséért s most már megesezt az esküvő, de kicserélt szerepekkel: Kunz volt a vőlegény és Schmidt a tanú. — Mostanában tehát hatvanöt dollárra becsülnék egy asszonyt. Pensylvániában jóval kisebb az értéke, nyilván azért, mert nem oly ritka a fehérnép, mint Montanában. Wilkes Barre-ből írják ezt a történetet: Rosengrant György Forkston-ból, eladta nejét Miller Raymondnak tíz dollárért és a vetelár lefizetése ellenében at is adta a „portékát” július 12-én. Az asszony csinos és fiatal, de pár év előtt elhagyta az urát. Miller, a ki bádogos, belészeretett. Elment a férjhez és megkötötte vele az alkut. A férj csak azt kötötte ki, hogy Miller elválalja a Rosengrantnak egy gyermekét.

Kutyadivat. Londonban, ebben a kutyamelegben a fashionable világ hölgyei túrása kutyadivatot eszeltek ki. Mostanában ugyanis nem is lady, a kinek nincs puli kutyája. Ezeknek a divatos puliknak aztán a nyíró „művészek” beienyírják a szőribe a tulajdonosnő monogramját, szecessziós diszítmenyek, cirádák, rózsák és krizantimok közé. Miss Blanche Dallen, egy huszartisztnek a leánya, különösen magas nivóra emelte a kutyanyírás művészetét. Ez a a jeles művész nő nem elégedett meg azzal, hogy mindenféle diszítmenyeket nyír a kutyák szőribe, hanem előbb tanulmányozza a nyírándó tisztelt ebkutyája jellemét, hajlamait, kedélyét és annak megfelelőleg nyírja meg a szőriét. Mit mondanának ehhez a régi Pest kutyanyírói, a kik ott tanyáztak hajdanában a Molnár-utcán

a hol egy alacsony, füstös kis földszintes ház ajtajára ki volt írva:

— Itt kutyák nyíratnak.

Kitüntetett kutya. A Páris melletti Charentonban egy újfundlandi kutya több fuldoklót mentett ki a Szajna habjaiból. A város állatvédőegylete elhatározta, hogy a jeles állatot kitünteti s ünnepséggel a nyaka köré is fonta a becsületszalagot. Szemtanuk tanúsága szerint az emberi hiúságokon felül álló eb stoikus nyugalommal szenvedte el a kitüntetést és egyáltalában nem látszott megfogattnak. Talán arra gondolt, hogy egy hatalmas husos csont többet érne a világ összes érdemkeresztjénél.

Közgazdaság.

A selyemtenyésztés emelése. Az országos iparegyesület a selyemtenyésztés emelése érdekében nem régen fölterjesztést intézett Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszterhez, aki most felelt a fölterjesztésre. Válaszában azt mondja a kereskedelmi miniszter, hogy *Bezerédj* Pál, a selyemtenyésztés emelése céljából kiküldött meghatalmazott, a földmivelésügyi miniszterhez intézett az iparegyesülethez hasonló fölterjesztést s ennek következtében a szederfák tenyésztésének kérdését egy, a nevezett miniszter által e célból összehívandó értekezlet fogja megvitatni, mely értekezleten a kereskedelmi miniszter megbízottja is részt fog venni.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1900. augusztus 8 reggeli 7 órákor.

Barometer (redukált) = mm. 762.0 (sülyedő)
Hőmérsék = 16.7 °C.

• maximuma: 24.0 °C
• minimuma: 11.2 °C.

Párányomás: 11.4 mm.

Relatív nedvesség: 80.

Felhőzet: 0 —

Szélirány s erő: N. E. 1.

Csapadék 24 órai: —

Száraz meleg idő várható.

Dr. Czirer.

TÁVIRATOK.

Szlávy József halála. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Szlávy* József koronaőr, zsitva ujfalusi birtokán (Bars megyében) ma reggel meghalt. *Szlávy* József született Győrben 1818. november 23-án. Tanulmányait a bécsi Theresianumban végezvén, előbb Bécsben, majd 1846–48 években a magyar királyi udvari kamaránál titkár lett. A szabadságharc alatt az oravicai bányagazgatóság vezetője lett, majd elnöki titkár; később kormánybiztosként szerepelt Oravicán egész a szabadságharc elnyomásáig. Az osztrákok öt évre elítélték, de két év után kiszabadult. Helytartótanácsos lett 1861-ben; 1865-ben pedig Biharmegye főispánja. Belügyminiszteri államtitkár és 1867-ben képviselő volt, 1869-ben pedig *kereskedelmi miniszternek nevezte ki a király. Miniszterelnök is volt* 1872-ben, de erről csakhamar lemondott. Valóságos belső titkos tanácsos lett 1873-ban s ugyanekkor a Lipótrend nagykeresztjét, 1882-ben a Szent István-rend nagykeresztjét kapta. 1879-ben a *képviselőház elnöke*; 1880-ban *közös pénzügyminiszter volt*. Koronáorré 1882. november 30-án nevezte ki a király. Ugyanez évben a *főrendiház alelnöke*, majd báró *Vay* Miklós halála után a *főrendiház elnöke* lett, mitől királyi elismerés mellett 1896. nov. 27-én men-

tetett fel. A magyar tudományos Akadémiának 1884. óta igazgatósági tagja volt.

Steiner püspök állapota. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Steiner* Fülöp dr., székesfehérvári püspökről, kit tegnap teési birtokán szélhűdés ért, azt jelentik Székesfehérvárról, hogy *állapota változatlanul súlyos. Felgyógyulásához nincsen remény.*

Szell Kálmán utazik. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Szell* Kálmán miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezett s onnan Ischlbe utazik a királyhoz.

A khinai háború. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A belga külügyminiszter a pekingi belga követtől e hó 2-án föl adott következő táviratot kapta:

Julius 4-től 16-ig nyolc osztrák-magyar tengerészszel védelmeztük követségünket, de megmenteni nem bírtuk. *Ausztria-Magyarország, Németalföld, Olaszország követségi épületeit elhamvasztották, a francia követség romokban hever.* Az idegenek mind az angol követségen vannak, hol a khinaiak ostromolják őket. Julius 20-tól máig 58 halottunk és 70 sebesültünk volt. Élelmi szereink fogytán. Reméljük, hogy a jövő héten megszabadulunk.

A japán konzul ma a következő táviratot kapta a pekingi japán követtől:

Augusztus 1-én a követség még jól volt. Minden percben támadást várunk. Már csak 25 töltenyünk van fejenként s élelmi szereink is fogytán vannak. *A japán követség titkára belehalt sebeibe.*

A „Kölnische Zeitung” értesülése szerint a Khinában operáló *szövetséges csapatok főparancsnokává Waldersee gróf, tábornagyot neveztek ki.*

Stejn elnök nagybeteg. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Kroustadi távirat szerint *Stejn*, az Oranje szabadállam volt elnöke életveszélyesen megbetegedett.

Szerkesztői üzenet.

B. J. (Helyben.) Tekézésben szakértő munkatársunk véleménye a felvetett kérdésben a következő: A és B mindketten 9-et dobván, újra versenyeztek az első díjért. Ekkor A 7-et dobott, de B még kevesebbet. Tehát A most ezzel a 7-ponttal elvitte az első díjat. Azonban a második verseny csak az első díjra vonatkozván, B-nek a főversenyben tett 9-dobása még mindig érvényes a második díjra, mert A után ő dobott legtöbbet a főversenyben. E szerint B-nek járt volna ki helyesen a második díj és semmi esetre sem volt. A-nak a második díj is helyesen kiadva, mert hisz ő a második versenyben szintén első díjért küzdött s meg is nyerte 7-dobással. E 7-dobás alapján volt neki kiadható az első díj; s a főversenyben C hatot — tehát a legkevesebbet dobván — őt illette a harmadik díj; míg a második díj B-t illette meg, mert ő a főversenyben tett 9-dobással — a melléversenyben A nyervén el 7-tel az első díjat — a második díjra még mindig jogosult volt.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

